

ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯ ЯК ФОРМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасні інформаційні системи надають набагато більшу свободу вибору інформації і дій. У віртуальності можливість обміну досвідом, аналізу того, що відбувається; прогнозування майбутнього набагато більша. Інтернет-комунікація відбувається миттєво, інформація виходить і передається миттєво, кордони міжсуб'єктами, які беруть участь у взаємодії, стають віртуальними.

Нова інформаційна культура, використовуючи комп'ютерні технології, дозволяє перенести всі специфічні риси самоорганізації у віртуальний простір, в якому цих специфічних особливостей стає більше. Особисте спілкування групи в рамках віртуального простору замінюється обміном інформаційними повідомленнями і образами, які несуть певний семантичний зміст.

Існує ряд методів подання життєвих ситуацій в умовах самоорганізації. Це, наприклад, динамічний підхід школи Курта Левіна [1]. Цей дослідник визначав наскільки ті чи інші динамічні концепції організації і самоорганізації вірні не на рівні теоретичних побудов, а при реальній роботі з групами. Саме Курт Левін використав метод аналізу вражень учасників групи, який передбачає, що реальна користь самоорганізації не може бути оцінена ззовні. Користь самоорганізації може бути оцінена тільки учасником групи. Відповідно, думка учасника є найважливішою одиницею аналізу.

Досліджуючи самоорганізацію у віртуальному просторі варто приділити увагу виключно людським факторам: тому, що має певний сенс, зміст. У контексті самоорганізації слід пам'ятати, що вона, будучи продовженням ключових взаємодій, «не може виконувати функцію рушійної сили поступального розвитку матерії без участі інформації, з якою вона тісно пов'язана» [2, с. 76].

Таким чином, соціальна еволюція відбувається в такий спосіб, що, чим більше інформації, тим швидше прискорюється процес трансформації суспільства, завдяки чому обсяг інформації зростає, що веде до еволюційних змін в геометричній прогресії. Прикладом можуть служити громадські та політичні події, які відбулися на хвилі глобалізації за останні три десятиліття. Зокрема, крах СРСР спричинив крах моделі двополярного світу, у зв'язку з цим поширилася ідеологія лібералізму, демократичного розвитку, успішно розвивається самоорганізації. Самоорганізація носить не тільки локальний характер, а може бути глобальною, як створення Євросоюзу, формування і поширення масової культури, розвиток мережі Інтернет тощо.

Але, щоб на шляху самоорганізації індивідів у групі не виникало катастроф і проблем, необхідно вирішити питання, пов'язані не з тех-

нологічною стороною самоорганізації, а з її розумінням на індивідуальному рівні.

Звертаючись до процесів самоорганізації у віртуальному просторі необхідно позначити роль національного сегмента інтернету у функціонуванні суспільного життя. Очевидно, що самоорганізація українців у віртуальності відбувається на цій базі. Тим не менш, поки цей сегмент залишається елітарним і стратифікованим середовищем, в якому домінують користувачі, з великим розривом між великими містами і сільськими районами. Таким чином, існує розрив між самоорганізацією людей в реальності і віртуальності.

При цьому частка активних користувачів Інтернету в Україні постійно зростає. І ті, хто використовують сайти соціальних мереж, набагато більше залучені в саму суть єдиної віртуальної групи, ніж користувачі інших країн [3]. Тим не менш широкий доступ до Інтернету має широкі потенційні можливості.

Крім того, на сьогоднішній день Інтернет в цілому і соціальні мережі, зокрема, в Україні є відносно вільними. На самоорганізацію в Інтернет-просторі в Україні не тиснуть так, як це відбувається, наприклад, в Російській Федерації чи Республіці Білорусь.

Більш контрольованим є, наприклад, телебачення. Хоч йдеться не про політичний тиск, а про належність каналів певним групам, що визначає стиль мовлення та ідеологію. Треба зазначити і те, що на відміну від Китаю і Ірану, які застосовують технічні системи фільтрації Інтернет-контенту, за даними Ініціативи «Відкриті мережі» (ONI), Україна не бере участі в технічній фільтрації «першого покоління» Інтернет-контенту.

Безумовно, Інтернет-комунікації є формою самоорганізації, саме в Інтернет-середовищі дозрівають політичні протести, або навпаки політичні симпатії, які можуть переміщатися з віртуального простору в реальний. В такий спосіб інтернет-комунікація підвищує рівень політичної активності соціуму і, разом з тим, створює платформу співпраці між державою і суспільством.

Список використаної літератури:

1. Левин К. Динамическая психология: Избранные труды / К. Левин – М.: Смысл, 2001. – 572 с.
2. Ровинский Р.Е. Самоорганизация как фактор направленного развития // Вопросы философии, 2002. – № 5. – С. 67-77.
3. Russia has World's Most Engaged Social Networking Audience // comScore : [веб-сайт]. 2009. July 2. URL: http://www.comscore.com/Press_Events/Press_Releases/2009/7/Russia_has_World_s_Most_Engaged_Social_Networking_Audience

Ключові слова: самоорганізація, Інтернет-комунікації, інформаційне суспільство.

Ключевые слова: самоорганизация, Интернет-коммуникации, информационное общество.

Key words: self-organization, Internet-communication, information society.